

Використані джерела

1. Офіційний сайт GOOGLE classroom. URL: <https://classroom.google.com>
2. Підбірка онлайн платформ для самоосвіти. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/news/pidbirka-onlain-platform-dlia-samoosvity>

Іванна ЛУЦИШИН

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Алла ВАСІНА

УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сучасні процеси реформування освітньої галузі докорінно змінюють філософію освіти, підходи до управлінської діяльності та засадничі принципи існування системи забезпечення якості освіти у кожній функціональній одиниці освітньої парадигми (закладах дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, вищої та позашкільної освіти).

Створення нових місцевих органів управління освітою в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) кореспондується із вимогами та засадничими підходами, визначеними новою нормативно-правовою базою розвитку освіти. Зокрема реформування дошкільної та загальної середньої освіти побудоване на принципах дитиноцентризму, впровадження інноваційних методів освітньої та управлінської діяльності, партнерства між суб'єктами освітньої політики, безпечності, зручності та доступності освітнього середовища, відсутності дискримінаційної політики. Такі концептуальні підходи пронизують вироблення й реалізацію конкретних завдань розвитку освіти на локальному рівні, формують інституційні передумови трансформації системи управління освітньою мережею ОТГ, налагодження взаємовідносин між всіма учасниками освітнього процесу (учні-батьки-педагоги), впровадження інновацій у кожному закладі освіти.

Теоретичні аспекти досліджуваної теми відсилають нас, перш за все, до висвітлення теоретичного підґрунтя загального поняття "інновації" у дискурсі інноваційного управління формування освітнього простору територіальних громад. Так, на думку дослідника Ніколаєнка С. М., інноваційний розвиток освіти здійснюється на засадах педагогічної інноватики, а управління ним – на засадах менеджменту освітніх інновацій та інноваційного менеджменту [4, с. 23].

Отож під інноваціями варто розглядати "цілеспрямовані зміни, які вносять у середовище впровадження нові стабільні елементи (нововведення), що викликають перехід системи з одного стану до іншого" [1]. При цьому слід

брати до уваги, що педагогічна інноватика включає нововведення у:

а) змісті освіти (методи, форми, прийоми, технології);

б) організаційній структурі системи освіти та закладу освіти як її структурної одиниці;

в) змісті і формах реалізації процесу управління освітньою системою на різних рівнях – державному, регіональному, у межах адміністративно-територіальної одиниці та окремо у закладі освіти, а також у зв'язках із іншими об'єктами та суб'єктами педагогічної діяльності.

На думку П. Друкера, досягнення рівноваги між полюсами "зміни – стабільність" є завданням менеджменту майбутнього, оскільки встановлена пряма залежність між пристосуванням певної установи чи колективу до політики змін і необхідності її внутрішньої стабільності [2]. З цієї точки зору управлінські інновації набувають фундаментального значення, що зумовлює організацію управлінських процесів в значно ширшому полі, ніж рамки традиційного функціонального менеджменту, на засадах усвідомленої відповідальності за прийняті управлінські рішення.

Активний процес децентралізації є одним із чинників, що пришвидшують процес інноваційного розвитку галузі освіти як пріоритетного чинника формування стратегії розвитку ОТГ, її соціально-економічного, духовного та культурного життя. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" залишається нормативно-правовим підґрунтям створення ефективних систем управління освітою. Відповідно до статті 26 Закону орган управління освітою в ОТГ може бути утворений відповідною радою у структурі виконавчих органів ради чи в якості окремого виконавчого органу управління освітою [5]. "Управляти освітою зараз означає управляти її розвитком. Характер управління у зв'язку з цим змінюється, набуваючи рис гнучкості, ситуативності, контекстуальності, можливості й готовності коректування цілей, стратегій, концепцій" [6, с. 153]. Органи управління освітою ОТГ, приймаючи виклики сьогодення, залишають функції, що притаманні органам управління освітою районних державних адміністрацій, які, в основному, є "ретрансляторами" директив центрального органу – Міністерства освіти і науки – до закладів освіти, організаціями, що адмініструють освітню мережу на певній адміністративно-територіальній одиниці. Основним завданням органу управління освітою РДА є виконання операційних короткострокових завдань. Водночас орган управління освітою в ОТГ, окрім операційної діяльності, має на меті ще й довгострокові цілі у сфері планування і моделювання освітньої мережі. Отже, серед основних функцій органу управління освітою в ОТГ можемо виділити наступні:

– прогнозування (аналіз існуючої та перспективної мережі закладів освіти ОТГ);

– стратегічне планування (прогнозування перспективної мережі закладів освіти та її місце у стратегії розвитку освіти громади, а також окреслення обсягу коштів для забезпечення фінансової стабільності галузі);

– координація діяльності керованих підсистем (наприклад, координаційно-організаційна діяльність методичної служби як структурної одиниці органу управління освітою);

– стимулювання і мотивація (приміром, роль методиста як фасилітатора процесу самоосвітньої діяльності педагогічних працівників та залучення інноваційних педагогічних технологій у процес освітньої та виховної діяльності);

– модифікована функція контролю за діяльністю керованих підсистем, що полягає у зовнішньому моніторингу освітньої діяльності та формуванні необхідних інструктивно-методичних рекомендацій.

Виклики розвитку освіти на сучасному етапі обумовлюють необхідність застосування інноваційного підходу до реалізації зазначених управлінських функцій.

З огляду на особливу значимість управлінських інновацій для розвитку освіти територіальної громади, заслуговує на увагу підхід П. Друкера стосовно якого основна відмінність справжньої інновації полягає у творенні нею нової цінності [2]. В цьому контексті до важливих управлінських інновацій в забезпечення розвитку освіти ОТГ має стати формування інноваційно-орієнтованої управлінської системи, спроможної з використанням інноваційних технологій об'єктивізувати діагностику потенціалу розвитку локального освітнього простору, виробляти адекватні ефективні методи забезпечення розвитку освітньої сфери, формувати стратегію розвитку освіти та дієві механізми її реалізації, підвищувати значимість світи як публічного блага. Таким чином, управлінські інновації породжують нові цінності, засновані на наблизені сфери публічного управління суб'єктів освітньої діяльності.

Використані джерела

1. Вакуленко В. М. Види інновацій в освіті та їх класифікація. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2010. URL: www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu>cgiiirbis_64
2. Друкер П. Задачи менеджмента в XXI веке. URL: <http://enbv.narod.ru/text/Econom/drucker/str/03.html#2>
3. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 400 с.
4. Ніколасенко С. М. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком освіти України: Монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. 419 с.
5. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
6. Хаткевич С. П. Философское осмысление подходов и принципов современного управления развитием образования. Известия Томского политехнического университета. 2004. Т. 307, № 1. С.153-160.